

16. Jan. 1847

FAKTA

Dato:

16. Jan. 1847

Sidetæl:

Dagbog D, side 33-34

Dagbogens placering:

Den Hirschsprungske Samling

Trykt udgave:

Ettore Rocca (red.): "Dagbog 9.

december 1846 - 15. april 1846" i

Bente Bramming, Hans Edvard

Nørregård-Nielsen og Ettore Rocca:

Længsel. Lundbye og Kierkegaard,

Århus 2013, s. 228-229; Jesper

Svenningsen (red.): Seks år af et liv.

Johan Thomas Lundbye - Dagbøger

om tro, skæbne, kunst og kærlighed,

København 2018, s. 483-484

TRANSSKRIFTION

1847.-

16 Januar.

Jeg er saa beskjæftiget og vel tilmode, at jeg sjælden føler Trang til at betro mig til min Bog, og endnu sjældnere skrive i den. Jeg har 3-4 Billeder i Arbeide, men ingen ganske færdige. Jeg troer vist at bemærke en Forskjæl i min tekniske Behandling, og med Glæde tillige: at mine Sager have mere Virkning og Farve, end tidligere. Jeg søger at gjøre Tegningen og al Anstrængelse for dens Rigtighed saa lidet følelig som mulig, synes bedre at forstaa Forskjællen mellem Tegning og Maleri, ret at nyde alt det Behagelige, der er ved at rode i de fede, smidige Oliefarver. Boelstedet ved Lodskov¹ er nær færdigt, og blevet det næsten uden at jeg selv veed hvordan - fordi jeg saameget muligt har arbeidet paa det Hele, ladet det voxe frem af en Chaos, saa at sige, thi saaledes saae Anlægget ud. Paa denne Maade troer jeg man vinder langt mere Fylde og Mangfoldighed, end om hver Ting var først ziirligt optegnet og under hele Arbeidet holdt strengt indenfor de engang angivne Omrids. Hvorimod min Behandling i dette Billed havde noget stedse ansporende, overraskende, skabende, som i høi Grad holdt Interessen vedlige. -

•34•

Jeg har malet Skizze til en Malkeplads², en Opgave, hvortil jeg har samlet Stof og Studier i flere Somre paa Vognstrup - nu lader det til, at den endelig kan komme frem, men dygtigt maa det Billed være, thi Opgaven er saavel med Hensyn paa Dyrene, deres Grupper, Pladser og forskjællige Karakterer, som ogsaa i landskabelig Henseende saa herlig. Luften skulde blive stribet med fine klare Skyer, heelt over, som vi paa smukke Sommerdage saa tit kunne see den, og man seer imod Solen, hvis Virkning paa Skyerne skulde tilveiebringe meget fine Overgange, og hvis Glands heelt skulde omhylle den fjernere, større Gruppe af Køer, saa at de stedse vandt Localfarve og Bestemthed eftersom de komme nærmere mod Forgrunden. Det er henimod den Tid, da Malkningen er tilendebragt, Køerne spredes og brøle af Længsel efter atter at kom[me] ud paa de brede Enge - o det Hele staaer saa deiligt for mig i Tanken, at jeg kunde unde mig selv Held til Udførelsen. - Et lille Efteraarsbilled fra Vallekilde³: en lille grøn Høi paa Marken mod en ganske klar, kold Luft, hvorover glide mange smaae, isolerede Skyer uden alle de bløde løsrevne Smaadele som paa en varmere Dag kunne forbinde og tilsammen give Indtrykket af trykkende Hede; det har jeg villet undgaae, det er Efteraar og Qvæget gaaer løst, en Dreng vogter det, og paa Høien ere et Par Tjørne, som have bøiet sig for de idelige Vindstød fra Nordvest. - I disse Dage maler jeg paa et lille Billed fra Møllebakken ved Kallundborg⁴. Dette har jeg begyndt paa et gammelt Stykke Lærred som efter tre caserede Billeder har beholdt en Mængde Knuder og Knupper, der tydelig gjøre dem gjældende under dette fjerde. Det har jeg gjort med Flid - det tvinger til en flot voldsom

Behandling, hvorpaa jeg ligesaameget vil beflitte mig, som paa den yderste Delicatesse i Tonerne. Vi lide haardt under Prikkeriet, det kan være saa raat, at det maa gjøre Een ondt i Øinene. – Det er saa besværligt at skrive om, hvad man ret for Alvor lever i, sundt og livligt – i de syge Perioder, ja, da er Bogen god. –

¹ Statens Museum for Kunst, KMS1644 (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. 231).

² Den Hirschsprungske Samling, inv.nr. 281 (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. 232); det færdige billede tilhører Statens Museum for Kunst, KMS528 (Madsen 1949, nr. 233).

³ Den Hirschsprungske Samling, inv.nr. 280 (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. 228).

⁴ Privateje (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. 230), et studie fra 1846 tilh. Ny Carlsberg Glyptotek, inv.nr. MIN 3114 (Madsen 1949, nr. 220).

Kjøbenhavn den 9 Dec 1846. — Kongens Lygtehus Gaard.

Min her er alt længe været ligesom en (vildt jule) snees fjæl for mig, fordi jeg i
jule denne Dag: har været, som den ene gjæst her de andre Mænd om sigtlig,
høist berøvet i mit Liv. Det var hermit lidt over et Aar, og var lidt, men her
indgik mig som i det det Aar! Og spørrede jeg: 'Hvad det, hvad er indskede?' sidde jeg
i det daglig med Glæde og mit Arbejde, tog i det minne bedste Høst, og her
det det var en for Malerens? 'Ja' 'Jeg er en laust!' da jeg skuffede jeg i min
Fremstilling, fandt den senere langt overtruffet, og som et dertiligt Evidens by
ger om den hele Tiden for mig, som et af de dertiligt Evidens i alting troet af et
høst om og om igjen — og er glad derud og taler sig for den sigtlig, thi som en
sigtlig her er her betragte, hvad der er mig ind af alle om det og jeg er mig Glæde.

Om jeg er det den lille Olympias Fødselsdag, og jeg glæde mig til at se alle
med hende og andre Læseskole her kaldes skole i det Maler.

1847.

16 Januar.

Jeg er som beskrevet og ved tilmede, at jeg spækket færdig Tid at betragte
mig til min Dag, og ender spækket skrive i den, og her 3-4 Billeder:
Arbejde, men ingen ganske, endige. Og her er et betragte en Tegnelse
i min tekniske Behandling, og med Glæde tillige: at mine Sager har, som
en Høstning og Tæver, end tillige. Jeg siger at jeg Tegnelse og et Afskrift
gode for den Høstning som lidt færdig som mig til, siger både at betragte for
skjællens mellem Tegnelse og Maleri, ved at mig alle det Betragte, der er end
at rade i de gode, smukke Oliefarver. Betragte end Ladshov er, som færdig,
og blandt det næsten ender at jeg alle ved, hvordan — fordi jeg nærmest smiligt
her ender det paa det hele, ladet det ender paa af en Oase, som et siger, thi
sædles er end ender end Paa denne Maade tror jeg, som ender langt
som sigtlig og Mangfoldighed, end som her til Ting er, først grintigt opty
net og ender hele betragte holdt strengt inden for de ender ender
Om det. Men ender min Behandling i dette Billedet ender, noget steds ender po
sede, ender ender, skole, som i her færdig holdt Interessen ender.

Jeg har malet Niinge til en Malkeplade, en Dyge, hvortil jeg har malet
Aaf og Månen i flere Lænder paa Væggen - vi lader det til, at den
endelig kan komme frem, men dygtigt naar det Billedt sees, thi Dyge
er saavel end klænge paa Dyge, hvor Jernene, Plader og fæstet
Lige Karakter, som ogsaa i landskabelig klængende saa herlig. Kraften
skulde blive tricket med fine klare Styre, heelt oven, som er paa smilte
Lænder og saa til komme, se den, og man sees ind i Læse, hvis
Værdig paa Styre skulde tilværelse meget fine Overgang, og
hvis Glæde skulde omlyde den Jernene, hvor Jernene af Læse,
saa et de steds saavel Localfarve og Bortlethed efterom de kommer
nærmere end Færdig. Det er herind den Tids Malkeplade
er klængt, klængende og brøler af Læse, efter at den
ind paa de brøder Læse - o det hele stæder saa dygtigt for mig i Tæse
hvor, at jeg kunde mude mig selv klængt til Malkeplade. - Et lille
Stykke billedt paa Væggen: en lille grøn klæng paa Markene med
en ganske klæng, held Læse, hvorover glæde mange saavel, i Læse.
de Styre, inden alle de klæng Læse oven Læse dele som paa ses saavel
de Dag kommer for Læse og tilværelse glæde Smilteklæng af Læse
klæng, det har jeg villet vindgæde, det er Læse og Jernene gæde Læse,
en Læse saavel det, og paa klæng sees et Paa Styre, som Læse bli
et og for de indlige Klængt paa Markene. - I sine Dage maler jeg
paa et lille Billedt paa Milleklæng med Hællingberg. Dette har jeg
gjort paa et gammelt Styre Læse som efter tre saavel Billedet
har beholdt en Mængde Klæng og Klæng, det dygtigt Jernene gæde
saavel ind i dette Jernene. Det har jeg gjort med Tids det bringer til en flad
saavel Behandling, som paa jeg Læse saavel ind i klængt mig, som
paa den gode Delicats: Læse. Vi Læse haardt under Klængt
som Klængt tillæge klæng saavel af Klæng paa saavel Tids som
det kan være saavel, at det man Jernene end i Læse. - Det er en
beholdt at Læse om, hvad man set for Læse Læse, saavel og Læse.
Læse - i de syge Perioder, ja, det er Læse god. -